

MAGYAR KÜRIR.

N^r. 13.

Indult Bétsből, Pénteken, Augustus' 14-dikén, 1829.

B é t s.

Ö Ts. K. Felsege és a' Felseges Tsászárné a' mult Szombaton Aug. 8-dikán Bádeni lakásokat elhagyván a' fővárosba vissza jöttek; innen pedig tegnapelőtt Aug. 11-dikén Ausztriában fekvő Uradalmaiba, nevezetesen Pöggstall-ba elúztak.

H a d i T u d ó s í t á s o k .

A' Sz. Pétervári Ujság rendkívül való Toldalékban kiadta azon hadi tudósítást, mellyet Gróf Paskevitsch Fővezér a' Tsászárhoz küldött és a' mellyben környülállásosan leírja az Erzerumi Seraskiernek 50 ezer emberből állott két táborán vett győzödelmét. Ennek értelmé ide megy ki: „Felseges Uram! Szerentsém van Felsegednek jelenteni, hogy én a' Török tábort, melly két részre osztott volt, tökéletesen megvertem. Az első 30 ezer emberből állott az Erzerumi Seraskier személyes vezérlése alatt, melly megverettetvén a' Saganlu bértzes hegyei közzül kihajtatott; a' másik 20 ezer emberből álló tábort Hagki 3 lófarkú Basa vezérelte, a' kiegész Ásiában híres, mint nagy hadi vezér; ez a' tábor is megverettetett, öszvetöretett és széllyel szórattatott, 's maga annak vezére is elfogattatott. Ezen győzödelem a' következő módon ment véghez.“

„Megvisgálván Jul. 27, 28, és 29-dikén a' Hagki Basa táborának fekvését,

általláttam, hogy azt sem előlről, sem bal oldalról, a' hóval fedett bértzek miatt, mellyek erről fedezték, jó foganattal megtámadni nem lehet, minthogy a' merdek hegyeken, mély szorosságokon, és sűrű erdőkön ágyúkkal járni lehetetlen. Arra határoztam magamat, hogy a' tábort egészen megkerülöm, 's azon az úton jutok hozzájuk, a' mellyen ők oda mentek. Sok nehézségekkel kelle ugyan küszdenünk, mert 5 ezer tábori terhes társzekerrel két merdek 's hóval fedett bértzen kelle általverekednünk, és 7, 8 mértföldnyi útat tennünk, még pedig számos ellenséges seregek szemek előtt; de a' szükség azt parantsolta, 's az állhatatos fáradhatatlan munkásság mindent teljesített.

Jul. 30-dikán indult meg a' tábor oldalról előre haladó szekér sántzoktól fedeztetve, jobbra az Erzerumi úton. Jul. 1 napján d. e. 10 órakor elértek seregeink a' bértzek fő lejtőjéhez, mellynek alján egy 3/4 mértföldnyi völgy terjed kifelé, 's szoros kimenetelen végződik. Hogy az ellenség bal oldalról meg ne támadhasson, Pankratieff Gen. Májornak azt parantsoltam, hogy arról az oldalról egy hegy tetőt foglaljon el 6 batalion gyalogsággal, két Kozák és két Musulman regimentel 's 16 ágyúval, 's megmutatván magát az ellenségnek, annak minden mozdulására vigyázzon, míg az én seregeim a' hegyekről leérnek. A' tziel

elérődött; mert az ellenség minden figyelmét csak Pankratieffra fordította, 's a' mi mozgásunkat észre sem vette, ezen Gen. pedig már délben egyesíté magát velünk. A' völgyben szekér sántzokkal körül vétettem a' tábort. Midőn a' hely fekvését egy tetőről vizgáltam, láttam, hogy az ellenség a' völgy végén egy mély úton tolakodik befelé 's száma szemlátomást szaporodik. Ehez képest azonnal megtettem a' hadrendelést. 1. Pankratieff Gn-ra bízam, hogy 7 batalion gyalogsággal, 24 agyúval, két Kozák és egy Musulmán regementel a' tár szekereket őrizze, 's az ellenséget akadályoztassa, hogy bal Oldalról ránk ne üssön. 2. Murawieff Gen. Májort 2 gyalog és két Kozák regementel 's 20 agyúval egy helyre hadi rendbe állítottam. 3. Az ő segítségére Pankratieff Gen. vala rendelve 4 batalionnal, a' tartalék lovas brigádjával és két Musulmán regementel 's 20 agyúval. 4. Burtsoff Generált kétbatalion granaterosokkal egy Kozák és egy Musulmán regementel 's 12 agyúval a' bal szárnyunkra állítottam. Dél után egy órakor indítottam meg ezen így elrendelt hadakat az ellenség ellen, a' ki seregeinket lovasságával azonnal megtámadta, 's gyalogjai is olly dühösséggel jöttek ránk, hogy még az agyúknak is neki mentek; de a' mellyeknek kettőztetett tüzelései őket a' mély utak közzé vissza kergették. Azonban ismét öszve szedték magokat 's a' szüntelen szaporodó lovassággal együtt nagyobb erővel kirontván a' völgyekből félkarikába kerítették be táborunkat, 's 5, 6 ezer lovasság különösen a' bal szárnyunkat akarta oldalt 's hátul megtámadni. Most már minden erejekkel ránk ütöltek, még hadi □ állott batalionainknak is mérgesen neki hajtottak: de azoknak kemény tüzelések őket vissza igazította.

Észre vévén, hogy lehetséges volna

az ellenséget egymástól elszakasztani, egy fordulást tettem, 's annak közepét iszonyúképpen ágyúztattam. Ezt a' veszedelmet az ellenség ki nem állhatta 's két részre oszlott. Most már hatalmamban állott őket öszve törni. Ahoz képest tettem tehát rendeléseimet, hogy a' Törökök a' kirendelt Generálisok által jobbra 's balra oldalvást támadtassanak meg és nyomattassanak vissza a' táborokba. A' Török hadaknak jobb szárnya, legtöbb dolgot adott, minthogy olyan merdek helyre vette magát, a' hol hozzá ferni nem könnyű volt; de minthogy az már a' többi seregektől el vala vágva: addig foglalatoskodtattuk azt minden felől, míg Kozákjaink utat találtak a' tetőre, 's egyszerre az ellenség hátán termettek. Látván az ellenség, hogy minden felől nő a' veszedelem, ollyan előtte esmeretes ösvényeken vette útját vissza felé, hogy Kozákjaink azokon nem űzhették, annyival inkább, hogy sok lovasság érkezett segítségekre. — A' hátrált ellenség mindenfelől öszveszedte magát 's 4 óra tájon ágyúzott, 's magát besántzolni elkezdte. — Eppen ekkor hozának egy elfogott Fő Tisztet, a' kitől megtudtam, hogy a' Seraskier személy szerint jelen van a' hegy tetőn, 's 30 ezer embert hoz Hagki Basa segítségére. Ezt megakadályoztatni fő dolgom volt. Egyesítém tehát minden erőmet, hogy minden idő vesztés nélkül a' Seraskier táborára menjek, 's hogy Hagki Basának ideje ne lehetne annak segítséget küldeni. Három hadi oszlop rendben indítám meg Seregeimet a' már besántzolt ellenség ellen, még pedig úgy, hogy a' két szárnyunk az ellenséget két felőlegészen megkerülte. Midőn a' Törökök ezt látták, annyira megrémültek, hogy agyúikat csak vaktában elsütögetvén sántzaiikat elhagyták 's az erdőbe vették magokat. Ekkor a' tetőkön álló lovasságra

hajtattam 's tüzeltem minden felől, melly attól félvén, hogy a' Seraskier a' többi hadaitól elvágattatik, hátrálni kezdett: mellyet látván az egész lovassággal bévágattam közzé, 's a' Seraskier helyéből kiverettetett 's kergettetett, a' kit estveli 9 óráig majd 4 mért-földnyire űztem egész sereggemmel. Egy Kozák és egy Musulmán regiment, a' mellyek elől jártak, vették el az első 6 ágyúját az ellenségnek, úgy hogy még hárma meg volt töltve. Ezen kergetésben 12 ágyúját 2 zászlóját 's közel 300 emberét fogtuk el az ellenségnek.

Most már minekutánna a' Seraskier táborán teljes győzödelmet vettünk, 's az széllyel szórt táborával egy hamar semmihez sem kezdhetett, ideje volt, hogy Hagki Basát hátulról megtámadjam; a' mi a' legszerentsésebb foganattal történt meg, minthogy egész táborra, rakva hadi szerekkel 's eleséggel kezünkre jutott és serege egészen széllyel szórattatott, 's maga is fogságunkba esett. (l. M. Kurír 12 szám.)

Török Ország.

Konstántzinápoly Jul. 30-kán. (rendkívül való alkalmatossággal.) „Royer Úr, Pruszszus Követ 27-dikben volt első pompás Audientzián a' Szultánnál.“

„Az eddig való Tolmátsa a' Portának Issak-Efendi, hivatalából elbótsáttatott, és helyébe a' Sógora Esrar Efendi tétetett, a' ki az Akkermani Alkudozásokor, már ott megbízott Tolmáts volt.

„Jul. 26-dikán Péra külváros mellett tűz támadván, minthogy nagy szél fújt, olly hirtelen elterjedt, kivált Galata külső városban, hogy ámbár az oltásra mindent elkövettek, mégis kevés órák alatt 1000 lakó háznál 's boltoknál több porrá égett. Az öszveégett épületek közt

van az a' Galatai torony is, mellyet még a' Genuaiak építettek volt.

„Egynehány nappal ezelőtt érkezett meg a' fővárosba annak híre, hogy az Orosz főtábor a' Balkánon általjött, a' mi itt nem kis rémülést okozott, annyi-val inkább, mivel tsak hamar az is elterjedett, hogy 12 ezerből álló Orosz sereg Szizebolinál kiszállott 's magát az általjött táborral egyesítette. Azt is beszéllek már, de a' mi nem egészen bizonyos, hogy Erzerum, a' Seraskierrel tartott ütközet után, már az Oroszok birtokában van.

„A' Szultán készül oda hagyni Táborát Terapia mellett 's visszamegy a' Ramitsiftliki besántzolt táborba, a' hol a' mult őszszel táborozott. Az Örmény és Görög Pátriárkáktól azt kívánta a' Nagy Úr, hogy sántz ásni számos munkásokat állítsanak.

„Omer-Vrione Kiutahiai Basa (Natóliában, Kis Ásiában) parantsolatot vett, hogy haladék nélkül Konstántzinápolyba induljon sereggével. A' Szmirnai Helytartó Drinápolyi Vezérré nevezte-tett ki: Tsetsen Oglu Hassán Basa Sivas-i, Erzerumi és Trebisondi Helytartóvá, 's a' t.“

Nagy Britannia.

London, Aug. 1 napj. A' Londoni Kereskedők egy Követséget küldöttek Jul. 30-dikán a' Külső Ministerhez. A' Követségnek tárgya a' Mexikót fenyegető Spanyol Expeditio vala. Lord Aberdeen igen megnyugtatólag felelt, 's megígérte, hogy a' Britanniai Országglószék a' legsikeresebb eszközöket vészi elő a' Mexikóban lévő Anglusok sajátjainak oltalmára. Midőn a' Követség azt az észrevételt tette, hogy harmadéve mikor Mexiko és Columbia Cubát megtámadni készülne, Nagy Britannia magát közbe vetvén, értékre adta az új Stá-

tusoknak, hogy ezt a' meglámadást nem fogja megengedni: Lord Aberdeen azt válaszolta, hogy az a' környülállás, melly szerént az Expeditio most Cubából indul ki, egészen megváltoztatja a' Mexiko és Columbia ellen tett hajdani nyilatkoztatást, és — hozzá tette a' Lord — az Országlószék fontolóra fogja venni a' dolgot.

Hertzeg Vellington és Gróf Clanvilliam Jul. 28-dikán Hertzeg Eszterházyval és H. Eszterházynéval Dóvert meglátogatta. Melly alkalmatossággal az elsőbb Hertzegen szinte szerentsétlenség történt. Midőn t. i. a' társaság a' felvonó Hídon] lovagolna, a' tiszteletből ellőtt ágyú hangjára Hg Eszterházynének és Hg Vellingtonnak a' lovai megijjedtek. Az első Lord Clanvilliam megkapta és a' hídon szerentsésen keresztül vezette, de az utolsó elkezdett félre ágaskodni még pedig a' híd alaton karjához annyira közel, hogy a' Hertzegnek életét féltenék. De a' Hertzeg egy bátor ugratás által a' lovat ismét egyenesre térítette, és a' távol nézőknek tapsolásai között, a' társaságnak utánna ment.

A' Courier egy levelet közöl Konstantinápolyból Jun. 25-kéről, mellyben mondatik: „A' Gordon Úrral ide jött három Hajók, a' Blonde Fregát, Rifleman Brigg; és Hind Kutter, itt maradnak a' Kikötőben. Az a' Göz-hajó, melly Hanchett Kapitányt Konstantinápolyba hozta, (Hylton Joliffe nevű) Török Országnak eladattatott. Három terhes hajók úgymint: egy Ausztriai, egy Anglus, és egy Szárdinai, mennek Portékáikkal Odessába, minekutánna a' Portától engedelmet nyertek a' Fekete-tengerre való kivezésre. A' Mary nevű Anglus hajó éppen most érkezék meg Smyrnából; a' tzuikort és riskását, a' mi rajta volt; útjában a' blokirozó Orosz hajók elvették; sőt úgy látszik, hogy

ha az Anglus Követségnek tanácsosa a' hajón ott nem lett volna, az Oroszok a' hajót, mint hadi martalékot Aeginába küldötték volna.“

Nem régiben egy új találmány lett Londonban közönségesse, melly a' házgyúladáskor a' bennszorultaknak megmentésére szolgál. A' találmány nem egyébből áll, mint egy nagy darab Vitorla-Vászonból, melly alólról erős és széles szíjjakkal övedeztetik és köröskörül kötélbe vagon beszegve. Ezt az útszán 14—16 ember rudakon feltartja. A' minap próbát tettek véle; és egy ember 65 lábnyi magasságról reá leugrott. Nem sértette meg magát legkevésbé is, és próbáját több ízben megtette. Később a' jelenlévők közül is sokan, bohóságból, utánna tsinálták a' próbát, és mulatságból leugrálhattak.

Kelet Indiában a' Kormányozó (Lord Bentinck) egy hirdetést adott ki, mellyről a' Londoni Újságlevelék nagy dítsérettel emlékeznek. Ezen hirdetésben felszólíttatnak mindenek, szintúgy a' honnyiak, mint az Európaiak, hogy adjanak javallásokat a' Nemzeti munkásságnak gerjesztésére, a' Kereskedésnek szárazon vízen gyarapítására, a' szükséges esméreteknek terjesztésére, az Oskolának virágoztatására 'sa't., 'sa't; egyszóval akármire, a' mi Indiában a' közjót előmozdíthatja. A' Proiectumokat a' Kormányozó Titoknokjaihoz kell bé küldeni. (Lenne dolga ezeknek a' Titoknokoknak Európában, ha itt valamelly Kormányosok egy hasonló Hirdetéssel felszólíttatná az újítani szeretőket 's tudókat.)

S p a n y o l O r s z á g.

A' Madridi Udvari Újság Jul. 18-káról egy hosszú tikkelyt ad a' Spanyol Status-Papírosok birtokosainak meg-

nyugtatóására, mellyben a' Spanyol Fianantziának mostani kétséges állapotját bőven és környülállásosan előterjeszti, és a' nevezett birtokosokat biztatja, hogy a' megkárosodástól ne féljenek, mivel Spanyol Országnak elég segedelemforrása vagyon kötelezéseinek megváltására. (Erre hihetően a' Frantzia Parlamentben előjött és a' Spanyol hitelnek ártalmára szolgáló beszédek adtak alkalmatosságot.)

Spanyol Ország, melly a' folyó esztendőben, a' földrengések, Vízáradások, jégesők, és szélvészektől által felszámíthatatlan károkat szenvedett, most újra egy más tsapással látogatatik t. i. a' Sáskákkal. Frenadas vidékén (Calzada és Tudela között) egy nagy sereg sáska megszállott. Az Olajfákat és a' szőlőket nagyon féltik.

Frantzia Ország.

Páris, Aug. 3-dikán. Az Újságlevelek majd minden nap újabb megújabb Pusztításokról írnak, mellyeket a' szokatlan dühösségű szélvészektől, 's jégesők az Országnak különböző részeiben a' napokban okoztak 's okoznak. A' Garonna vizén egy ilyen dühös fergeteg 8 tsajkát merített el, 's a' rajta lévőknek nagy része elveszett.

Páris Városa meghatalmaztatott, hogy az úgy nevezett Omnibus Kotsiktól 's a' többi Fiakerektől és bérkotsiktól is (mellyek a' piatzokon állván, a' város egyik részéből a' másikba hordják az embereket) esztendőnként bizonyos bér-adót végyen, nevezetesen a' két lovas kotsiktól 120, a' három lovasoktól 150 Frankot.

Oberster Fabvier, a' ki a' feljebb esztendőkben a' Görögöknél szolgált, újra (mint Oberster) a' Frantzia hadi Tisztek közzé lépett. —

A' Messenger azon egyenetlenség-

nek, melly a' Buenos-ayresi Igazgatószerék és az ott lévő Frantzia Consul között támadt, elbeszélése közben azt mondja: „A' Buenos-ayresi Interimalis Elölülő, Admirális Brown azt adta feleletül a' Frantzia Consulnak, midőn ez hazájafijainak a' fegyverviselést megtiltaná, hogy itt a' Közönséges tsendességnek feltartása forog fel. De erre mi azt mondjuk, hogy a' Közönséges tsendességnek oltalmazására sints jussa valamely Országnak az idegeneket fegyver-fogásra kényszeríteni, ha az idegen fejedelem vagy annak Képviseleje ellenkezőt parantsol nékiek.“

A' Fenyítő Politzia Szék Jul. 29-kén Barthelemy Úrnak az „Ember fija“ (le fils de l'homme) című Versezet Szerzőjének dolgában ítéletet hozott, és a' Szerzőt (mint pártos lázasztó verselőt) 3 hónapi fogságra és 1000 Frank birságra büntette. (Barthelemy Buonapartenak entusiastá magasztalója. Egy másik a' „Napoleon en Egypte“ nevű Vitézi Versezetjé) a' mint tudva van — a' Reichstadti Herzegnek akarta ajánlani; de kívánsága meg nem adattatott.)

Toulon, Jul. 25-kén. Egy Hadi-brigg, a' Fannus, ma jött ide meg Algir alól. A' melly leveleket ez magával hozott, azok a' Bomba Hajóknak menetelét hihetően siettetni fogják; mert Augustus után nagy szelek szoktak az Algiri vizeken uralkodni, mellyek a' város lövöldözését szinte lehetlenné tennék.

A m é r i k a.

Mexikó. A' Mexikói Egyesült Státusoknak Congressusa Jun. 14-kén bérekesztetett. A' Köz Társaság Elölülőjének (Generális Guérreronak) ezen alkalmatossággal mondott bérekesztő beszédjében

a' következő nevezetes hely fordul elő: „Azt hírlelik mint bizonyos dolgot, hogy egy Spanyol Expeditio jö a' Köz Társaság ellen. Az Igazgató - Szék nem hiszi, hogy az elaggott Spanyol Ország-lószék e' kitsapongó szándékja mellett megmarad, mert ez tsak arra fog alkalmatosságot szolgáltatni, hogy a' kevélységében éppen olyan megátalkodott, mint hatalmában gyáva Spanyol Ország-nak igazi gyengesége világosságra jöjjön. Minden Statusok azért siessenek a' Nemzeti katonaságot Organizálni. A' Köz Társaság (Foederation) minden esetre eléggé számos hadisereget fog tudni ki állítani azon vakmerőknek megsemmisítésére, a' kik partjainkat megfertéztetni bátorzkodnak. A' törvényes szabadságnak olyan nagy ereje van a' Mexikóiak szívére, hogy a' Nemzet kész egy széles hadi táborrá változni, mihelyt Constitutioját bántatni, vagy függetlenségét fenyegetni látja. — Követ Urak és Senatorok! az Urak, mint törvényhozók, megtették kötelelességeket; most menjenek el Committenseik áldásainak elvételeire. Meglehet, hogy rövid idő alatt, ismét kéntelenek lesznek öszvegyülni.“ —

Vera-Cruz Jun. 28-kán. Havannából tudósítás jött, hogy a' Spanyol Expeditio rövid nap alatt kiindul. Ezt a' tudósítást a' Kormányozó egyszerre küldötte Kurír által a' fő városba Mexikóba. Az Igazgatószék egyébaránt már tudja régolta a' Spanyol Expeditionak készülését; 's a' hadi költségeknek meggyőzésére adót vetett minden Statusokban a' birtokokra; (a' kinek 3—6 ezer dollárt érő birtoka van, 30 dollár adót fizet, 's így feljebb) a' melly adóból begyűlő summa 5 milliom dollárra (10 milliom ezüst forintra) betsültetik. — A' San-Salvadoriak Guatimalát elfoglalták.

Havannah, Jul. 2-dikán. Az Expeditio Mexiko ellen még nem indult ki,

de induló félben van; a' Vezére Generalis Barradas lesz. A' Cubai Fő Kapitány (Vives Úr) egy Nyilatkoztatást készített a' Mexikoiakhoz. Egy kis hajó a' mult éjjel elevezett; hogy ezen Nyilatkoztatást Mexikóba elvigye. Viszsa jövet találkozni fog ez a' kis hajó (legalább úgy van kitsínálva a' Planumban) az Expeditiot vivő Hajós Sereggel, és megfogja mondani mitsoda bényomást öntött a' Mexikoiak szívébe a' Spanyol Fő Kapitány hozzájuk intézett felszólítása.

Buenos-ayres. (Egy Kereskedőlevélből Máj. 4-dikéről) „A' felzendült Indusok, kik városunkat fenyegették, tellyesen meggyőzöttettek, és elszélesztettek. Az a' része is Hadiseregünknek, melly Cordova ellen kiment, győzedelmesen járt; a' Cordovaiak Buenos-ayres (Város) mellé állottak, és a' háborúságoknak főszerzője kéntelen volt kifutni (Chilibe). Itt seregeink egyesítvén magokat a' Cordovaiakkal vissza tértek; a' felzendült Indusok hátra vonták magokat Santa-Féba; és nem sokára reményljük, az egész tartományban helyre fog állani a' rend és tsendesség, és a' kereskedés meg fog elevenedni. A' fő város tökéletes bátorságban van, és a' veszedelemnek tsak árnyéka sintsen; a' honnan — itt lévő jószágaira nézve nyugodtan lehet az Úr (t. i. a' Kereskedő Elberfeldben, a' kihez ez a' levél intézve van), egy két nap alatt a' Kereskedésnek elébbi folyamatja megindul.“

Brasilia. Rio, Máj. 24 dikén. A' Constitutio Pernambuco-ban, a' hol azt a' Tsászár darab időre felfüggesztette, April. 27-dikén ismét vissza állított, minekutánna a' pártos zendülések egészen elnyomattattak. Máj. 16-kán fogadta a' Tsászár a' Fő Rendek Házának Követségét, melly a' megnyitó Ts. be-

szédre a' Választ bényújtotta. A' Fő Rendek Háza sajnálja a' Portugalliai Koronának bitangoltatását, de köszöni egyszerismind a' Tsászárnak, hogy azért Brasiliának nyugodalmát felnem áldozza. A' Követek Háza hasonlóképpen dítsérte böltességét a' Tsászárnak, mint a' ki a' Monarcha Politikáját az Atyának érzésével egyesíteni tudja és a' Portugalliai Királynénak jussait feltartja, a' nélkül, hogy Brasiliának javát és tsendességét kotzkára tenné.

Magyar Ország.

Jolsváról (Gömör Várm. Jul. 31-dikén. A' szomszéd Vizes-Réth falut rettenetes szerentsétlenség érte Júl. 25—24-dik éjtzakáján, a' midőn éjféltájban tűz támadván, a' külömben jó birtokos lakosoknak mind házaikat, mind marháikat megemésztette, 's szinte az egész helységet koldussá tette, minthogy két Templomon és a' Plebánia házon és egynehány magánosan széllyel álló házon kívül, a' házak mind hamúvá lettek. A' tűz olly hirtelen elterjedett, hogy semmi emberi segítség azt fel nem tartóztathatta. Alig tudták a' szerentsétlen lakosok a' magok és hozzátartozóik életeket megmenteni.

Ezen irtóztató éjtzakának rettenetessége még elevenen előttünk forgott, midőn Jul. 26-dikán a' délyesti isteni tisztelet végződésekor itt Jolsván is tűz támadá, és ezen várost is hasonló szerentsétlenségre juttatta. A' napnak heve felette megmelegítvén a' házak fedeleit, rettenetes sebességgel harapódzott a' tűz házokról házakra, úgy hogy a' lángok azokon csak hempelyegni látszattak. Minden csak azon törekedett, hogy életét legföltöbb vagyonát megmenthesse, mert a' tűz erejének ellent állani lehetetlen vala. Egy mesterember, ki az anyával és feleségével befutott a' házába, hogy

még valamit kihozhatnának, többé ki nem jöhet, 's mind hármójoknak csak az öszveégett tsontjaik találtattak meg a' tűz után. Négy kis gyermekét a' szerentétlen atya már az előtt megmentette volt. A' rettenetes kárt, mellyet ez a' tűz okozott nehéz volna egy könnyen megbetsülni. A' Katholikusoknak két templomok tornyaikkal, az Aug. Evangelicusok temploma, a' Predikátori lakás és az Oskola, nagyobb részével a' városnak hamuvá lett. Koburg Károly Hercegnek a' Kastélya, 's az Ispotály épségben maradtak. Minthogy a' polgároknak nagyobb része a' földművelésen kívül kézi mesterséget és kereskedést is üz; annyival nagyobb tsapás érte ezeket. Az az egy enyhíti mindazáltal sokaknak fájdalmokat ezen szerentsétlen eset után; hogy itt sok házak voltak a' Phönix nevű tűzkármentő társaság oltalma alatt; a' kik ezentúl szebb, jobb és a' tűz ellen bátorságosabb alkatású házakat fognak, a' társaság segedelmével építtetni. Szerentse, hogy a' tűz nem éjjel történt; külömben talám százanként lettek volna a' lakosok között lángok prédáivá. Így is felette sokan és veszedelmesen megsebesítettek.

Német Újvárból (Güszing) Vas Várm. Jul. 30-dikán. Tegnap előtt szörnyű tsapás érte ezen mezőváros vidékét; a' midőn, több napokig tartott rekkenő melegség után, estveli 8 órakor rettenetes szélvész támadott és olly pusztító jégesőt hozott, a' melly mintegy másfél órányi szélességre mindent öszvetört, minthogy a' jég darabok között a' legkisebbek diónyi, a' nagyobbak pedig tojásnyi nagyságúak 's még azon is felyül voltak, úgy hogy nemcsak a' kerthi és mezei veteményeket, a' fákat és szőlőinket; de a' tseréppel fedett házak tserépeit is öszvetörték. Szerentse, hogy az öszi vetés már nagyobb részént le

volt aratva 's bétakarított, 'és' hogy tárjától, úgy szinte az ő általa beszédett esténden esvén, már munkásokat a' me- Pénznek Tőle lejendő átvétele végett. zön nem talált.

J e l e n t é s.

Maylandban a' Porlezza nevű útszátskában a' 2504-dik sz. a. lakó Lucini Károly Törvény Doctornál van egy Bizonyosság, melly neki a' Lombardo Velentzei Királyság nyilvános adósságai felvetésire kinevezett Ts. K. Biztosság által az 1825-dik Esztendei Mártius 18-dikán az 5863-dik sz. a. adattatott által arról, hogy ugyan azon Biztosságnak az éppen most nevezett Doctor által egy az úgy nevezett Napoleoni adósság pénz-tárja résziről Bétsi lakos Maggi Mátyás, György és Jakab Ferentz testvérek nevékre 42 for. 's 64 Dénar esztendei jövedelemről költ Inscriptio az illető Felvetés (Liquidation) végett, ugyan azon Biztosság 1822 dik esztendei 3-dik Juniusi hirdetménye következésibe adattatott által. — Mellyhez képepest ugyan ezen Maggi testvérek, kik Magyar Ország' egyik helységébe, melly hihetőleg Szalka nevet visel, vették lakásokat, vagy ezeknek Örökösseik felszöllítatnak, hogy az érdeklött Lucini Doctornál személyesen vagy törvényes Meghatalmazottjok által jelenjenek meg, a' fentírt Bizonyosság kézhez vétele, az ennek megfelelő új Inscriptionak a' Status-adósság Pénz-

3-szori J e l e n t é s

A' Nagy Méltóságú Gróf Eszterházy Jó'sef Domanisi Uradalma Tisztsége által közönséges tudományra adatik, hogy a' T. N. Trenchén Vármegyében fekvő, és Besztertzétől egy mértföldre távol lévő Domanisi Erdőkben, mind az felső, mind az alsó Erdőben, ezen folyó Esztendőre járandó Fa Vágások, a' többet Ígérőnek által fognak adódni, a' szerént, hogy a' Bérlőnek szabad tetszésére hagyatik, mind a' két Vágásokat, vagy egyet felfogadni.

Az Ezen Vágásokat bérleni kívánók e' folyó eszt. September 29-dik napján a' Domanisi Tisztartóságnál arányos bánat pénzből álló Summával felkészülve megjelenhetnek, a' hol az Arenda feltételeit előre is meg tudhatják. Költ Domanisán Julius 25-dikén 1829.

A' pénz folyamat Augustus 13-dikán;
közép ári:
A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 99 1/2
Az 1820-béli sorsosok, — —
Az 1821-béli hasonlók, 127 7/8
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 55 for. keltek, mind Conv.
A' Bank - Aktziák keltek 1132 forinton
Conv. Pénzben.

A' mai postán küldjük a' Szőlőfajok Lajstromának 5-dik árkusát.

Jegyzés. Ezen kis munkátskában a' 3-dik árkusnak utolsó levele, ú. m. a' 47 és 48-dik oldal, a' 4 árkus első levelén némelly változtatásokkal újra ki nyomtattatott, a' mint azt ezen 4-dik árkus első lapján alól egy Jegyzés előadja, azért nem illik öszve a' két árkus. És így a' 3-dik árkus utolsó levelét ki kelle- tik vágni.